

Вішчуем!

ЖЫВЕ Ё ГАРОДНІ МАЙСТРА

ДА 50-ГОДДЗЯ УЛАДЗІМІРА ЦЕРАБУНА

Жыццёвая сталасць і творчая вернасць мастака звязаны з горадам над Нёманам, дзе яго майстэрня, месца працы, кузня новых ідэй і задум. Пасля заканчэння вучобы у 1973 г. Уладзімір Церабун адразу пераязджае ў Гародню. За плячыма — аддзяленне скульптуры Беларускай Акадэміі мастацтваў, (на той час — тэатральна-мастацкі інстытут). Узвядзенне помніка ахвярам фашызму ў вёсцы Дальва, прэмія Ленінскага камсамола Беларусі (1976г.), якая мела надзвычай высокі статус для маладых і перспектывных твораў (калі не браць да галавы ідэалагічныя адценні). 27-гадоваму скульптару прыадчыняўся шлях для стварэння буйных манументальных комплексаў. Але ён пайшоў сваім, незапраграмаваным шляхам. Мабыць, сама камерная атмасфера Гародні, ужо самога пасабе горада-помніка на скрыжаванні ўсіх еўрапейскіх культурных традыцый; дзяцінства, праведзенае ў Смаргонскім раёне, надзвычай жывалісным, багатым на помнікі, гісторыю, легенды, — вызначылі яго шматгранную пошуку і не толькі ў галіне мастацтва разца. Яму, як тонкаму рамантычнаму творцу, больш уласцівы не манументальны, а станкавы скульптурны вобраз, але насычаны вялікім грамадзянскім гучаннем. У 1985 г. станкавая кампазіцыя У. Церабуна "Расстраляная песня", прысвечаная змагарам за творчы і грамадскую свабоду, атрымала срэбраны медаль выставы ў Маскве з нагоды Сусветнага фестывалю моладзі і студэнтаў.

Новым неардынарным кірункам становіцца з сярэдзіны 80-х гг. камерная пластыка, дзе апыаецца жаночасць, юнацтва, з арганічнай ёй злегчнасцю, вытанчанасцю. У пэўным сэнсе аўтар перадае сваю настальгію аб тым, чаго так не хапае сучаснай скульптуры — цеплыні, чалавечнасці. Тэма чалавечых пачуццяў праз рух, выразную пластыку, лёгкасць і артыстычнасць трактоўкі выяўлена ў графічнай серыі "Ракурсы". Ідэнтчная задача — ажыўленне пластычнай масы керамікі мае развіццё ў ягоных эксперыментах з дэкаратыўна-сімвалічнай керамікай фігуратыўны пачатак лучыцца ў кераміцы з класічна-амфарным і ўсё разам даводзіцца да шматзначнай знакаваасці. Гэты кірунак мог бы цалкам захапіць творчы час скульптара, але каб толькі мастак мог быць такім манаарыентаваным! Побач на станку ўжо ствараюцца выявы святых прарокаў, эскізы, што могуць з гліны быць пераведзены ў дрэва. У. Церабун — выдатны разьбяр, які тонка адчувае мяккую пластычнасць камяля ліпы, рэзкую гранёнасць дуба. Ягоны этапны твор з дрэва "Сымон-музыка" перадае вялікую экспрэсію і жывую непасрэднасць выканання, гэта свайго роду працяг традыцый гарадзенскай барочнай школы драўлянай разьбы. Ён і сам паспяхова творыць у гэтым напрамку, і іншых настрайвае, майстроў-аматараў, што спрабуюць развіваць народныя традыцыі. Яго майстэрня — кансультацыйны асяродак для разьбяроў-аднадумцаў, а таксама для маладых, якім не стае прафесійнага вопыту.

Творцы ўсур'ез хвалююць праблемы сінтэзу мастацтваў. Самым арыгінальным, наватарскім прыкладам ягонай прыроды стала вырашэнне

інтэр'ера басейна гродзенскага аб'яднання "Азот" — спалучэнне шкла, металу, круглай, скульптуры і мазаікі. Свой сапраўдны фармальна-пошукавы маніфест з металу і бетону — прасторавую кампазіцыю "Ветразь" — У. Церабун выканаў для пляцоўкі ля гасцініцы "Турыст" у родным горадзе.

Сем гадоў мастак аддаў арганізацыйнай працы, як старшыня абласнога аддзялення Саюза мастакоў Беларусі. Зараз ён — адзін з заснавальнікаў творча-эксперыментальнай студыі жывалісцаў, графікаў, скульптараў пад назвамі "Альянс-Арт", "Барва-96". За гэтым — жаданне актыўна ўплываць на духоўнае жыццё Гародні, яднаць і мастакоў і аматараў мастацтва. Ён ведае вартасць кантактаў з гледачом. Тое, што Гародня мае свой інтэлектуальны патэнцыял, яго немалая заслуга. За гады працы ў Гародні ён наладзіў больш як 200 выстаў выяўленчага мастацтва, быў арганізатарам і ўдзельнікам першых міжнародных пленэраў як у Гародні, так і ў Нямеччыне. А сёлета прыступіла да выставачнай дзейнасці новая культурная пляцоўка "Мадэрн-Арт", галерэя пад кіраўніцтвам У. Церабуна, дзе ладзяцца новыя рэспубліканскія і міжнародныя экспазіцыі, працуе крама-салон твораў мастацтва (каб быў нарэшце ў горадзе патрэбны арыенцір для пакупнікоў-мецэнатаў). Калі толькі паспявае шанюны майстра ўсе праблемы вырашаць у адначасце?

Так што ў юбілейны год майстра зайздросціш ягонай маладосці, энергічнасці, шматграннасці.

Яўген ШУНЕЙКА

Кампазіцыя "Ветразь", каля гасцініцы "Турыст" у Гародне.

"Ясь і Яніна" (дрэва) 1987 г.

м
САПІС
ГОЛЬКІ
ФЛІКУ
АСЦЕ?
завядзёны
Міжнародны
араю: сёлета
Крышталёвы
э. Рэжысёр
рашміў, так
Папаллушка
, цудоўная,
воі казкі —
нымі, хоць
стварэннем
скі мастак
паспяхова
Музычную
дзякуючы
Журбіну
м слаўнай
Б. Люлі.
акцёркаў;
ніжачкі
скруці —
вечная.
I. X.
ТА!
адары
чынае
авіцкія
, якімі
ачатку
ўнімі
алі па
ці на
аў ды
адзіць
аваць
айку.
рдзям
лі на
нькае
наму.
ольш
сілы
енія
днаго
вічы,
цюкі,
ат да
дах.
днім
ся ў
адзе
ў на
ддзе
дка.
рых,
ёка,
шаву
ювы
шай
лікі.
ту?
нам

11
У
РА
А
пад
Энц
г.),
"Эт
і ну
вяд
шт
ста
за
ас
бе
не
шт
шт
гэ
да
ас
бе
не
ту
ча
нк
к
м
б
п
Б